

การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ
จากการเป็นสมาชิกไอบีซีเคเนลทีวี ในกรุงเทพมหานคร

นางสาวศุภนตลา ลัคนศิษานนท์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-308-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**USES AND GRATIFICATIONS OF IBC CABLE TV PROGRAMS
AMONG SUBSCRIBERS IN BANGKOK METROPOLITAN AREA**

Miss Sekuntala Lakanasiyanon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-636-308-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

โดย

ภาควิชา

อาจารย์ที่ปรึกษา

การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ จากการเป็นสมาชิกไอบีซี
เคเบิลทีวี ในกรุงเทพมหานคร

นางสาวศกุนตลา ลัคณคิยานนท์

การสื่อสารมวลชน

รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุชาโต

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.นันทวัน สุชาโต)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

ศกุนตลา ลัคนศิยานนท์ ; การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเป็นสมาชิกไอบีซีเคเบิล
ทีวีในกรุงเทพมหานคร (USES AND GRATIFICATIONS OF IBC CABLE TV PROGRAMS
AMONG SUBSCRIBERS IN BANGKOK METROPOLITAN AREA)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.นันทวัน สุชาติ, 113 หน้า, ISBN 974-636-308-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับชมประเภทรายการไอบีซี ปัจจัยที่เป็น
เหตุจูงใจในการเปิดรับรายการแต่ละประเภทของไอบีซี รวมทั้งการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในราย-
การไอบีซี ของสมาชิกที่เป็นคนไทยในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามลักษณะทางประชากร คือ เพศ อายุ
ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์
ทางโทรศัพท์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีจำนวน 229 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย การวิเคราะห์
ข้อมูลใช้การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การหาค่าไค-สแควร์และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมาชิกไอบีซีที่เป็นคนไทยในกรุงเทพมหานครที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และราย-
ได้ รวมทั้งสภาวะทางจิตใจต่างกัน มีพฤติกรรมในการเลือกชมประเภทรายการไอบีซีต่างกัน
2. การเปิดรับรายการไอบีซี มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ
3. เหตุจูงใจในการเปิดรับรายการไอบีซี ได้แก่ เบื่อรายการโทรทัศน์ปกติ ไอบีซีรายการนำเสนอ-
ใจมากมายและแปลกไปจากโทรทัศน์ปกติ และออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมงโดยไม่มีโฆษณา

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการบริโภครายการไอบีซีนั้น นอกจากขึ้นอยู่กับลักษณะทางประชากรศาสตร์
แล้ว ยังขึ้นอยู่กับสภาพทางสังคมและจิตใจของสมาชิกด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน.....
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน.....
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติกร.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

**C851172 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: USES AND GRATIFICATIONS / IBC CABLE TV PROGRAMS

SAKUNTALA LAKANASIYANON : USES AND GRATIFICATIONS OF IBC CABLE TV PROGRAMS AMONG SUBSCRIBERS IN BANGKOK METROPOLITAN AREA. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF. NANTAWAN SUSHATO, Ph.D. 113 pp. ISBN 974-636-308-5

The purposes of this research were : (1) to investigate IBC Cable TV programs exposure (2) to study viewing motivations IBC Cable TV programs (3) to analyze uses and gratifications of IBC Cable TV programs among subscribers in Bangkok Metropolitan area classified by demographic characteristics : sexes, ages, educational levels, occupation and income levels. Data collection was conducted through a self-administered. A total of 229 samples randomly sampling from IBC members. Percentage, mean, chi-square and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient were used to analyze the data.

Results were as follows :

1. There were differences among subscribers of different sexes, age groups, educational levels, occupations, income levels and socio-psychological status in terms of IBC Cable TV programs preferences.
2. The program consumption was significantly correlated with uses and gratifications of their members
3. Viewing motivations IBC Cable TV programs were the boredom of free TV programs, the diversification and interesting characteristics of program content, 24 hours and no commercials.

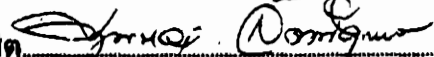
To conclude, IBC program consumption depends on demographic characteristics and social and psychological needs of IBC's members.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน

สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน

ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร. นันทวัน สุชาโต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้
คำปรึกษา แนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยด้วยดีตลอดมา
รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์ ซึ่งกรุณามาเป็น
ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. ยุกต เป็นผู้อำนวยการ
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ให้แนวคิดตลอดจนหลักการต่างๆ ในการทำวิจัยครั้งนี้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ซึ่งสนับสนุนในด้าน
การเงินและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยว
ข้องทุกท่าน ที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี รวมทั้งตำรา เอกสารงานวิจัย
ทุกชิ้น ที่ใช้ค้นคว้าศึกษาตลอดระยะเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ศกุนตลา ลัคนคิยานนท์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญแผนภาพ.....	ด

บทที่

1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหานำการวิจัย.....	11
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	12
1.5 สมมติฐานการวิจัย.....	12
1.6 นิยามศัพท์ในการวิจัย.....	12
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	13

2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
--	----

3

ระเบียบวิธีวิจัย

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.1	ลักษณะของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....34
3.2	วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....36
3.3	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....36
3.4	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....37
3.5	การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ.....37
3.6	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....38
3.7	การวิเคราะห์ข้อมูล.....39
3.8	สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....39
4	ผลการวิจัย.....40
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
5.1	สรุปผลการวิจัย.....80
5.2	อภิปรายผล.....84
5.3	ข้อจำกัดในการวิจัย.....87
5.4	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....87
	รายการอ้างอิง.....89
	ภาคผนวก ก.....95
	ภาคผนวก ข.....109
	ประวัติผู้เขียน.....116

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและอายุ..... 41
2	แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา..... 42
3	แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ..... 43
4	แสดงค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้..... 44
5	แสดงเหตุจูงใจในการเปิดรับชมรายการไอบีซีของกลุ่มตัวอย่าง..... 45
6	แสดงระยะเวลาในการเป็นสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง..... 47
7	แสดงความบ่อยครั้งในการเปิดรับรายการไอบีซี..... 48
8	แสดงเหตุผลที่รับชมรายการไอบีซีเพียง 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์..... 49
9	แสดงการเปรียบเทียบการให้เวลาในการรับชมรายการไอบีซี กับรายการโทรทัศน์ปกติ..... 50
10	แสดงการเลือกรับชมประเภทรายการไอบีซี..... 51
11	แสดงการใช้ประโยชน์จากรายการไอบีซี..... 53
12	แสดงการใช้ประโยชน์จากรายการไอบีซี เพื่อความบันเทิงและสาระความรู้..... 57
13	แสดงความพึงพอใจที่มีต่อรายการไอบีซี..... 58
14	แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับการเลือกชมประเภทรายการไอบีซี..... 60
15	แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุ กับการเลือกชมประเภทรายการไอบีซี..... 62
16	แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับการเลือกชมประเภทรายการไอบีซี..... 64
17	แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพ กับการเลือกชมประเภทรายการไอบีซี..... 66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

- 18 แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้
กับการเลือกชมประเภทรายการไอบีซี.....68
- 19 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับรายการไอบีซี
กับการนำไปใช้ประโยชน์.....70
- 20 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับรายการไอบีซี
กับความพึงพอใจ.....71

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

- 1 แบบจำลองการใช้สื่อเพื่อสนองความพึงพอใจ..... 17
- 2 แบบจำลองการศึกษาการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ
จากการเปิดรับรายการไอบีซี..... 33
- 3 แบบจำลองผลการศึกษาเรื่องการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ
จากการเป็นสมาชิกไอบีซี..... 78

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย